

LA LIBERPENSULO

Ĉiu Trimonata Internacia Revueto de Edukado kaj Instruado ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
☆ ☆ ☆ ☆ ☆ Eldonata sub la Aŭspicio de S. A. T.--Liberpensula Frakcio
Redakcio: GAY Andreo, Rue Lambert Dumesnil - HERBLAY (S. & O.) - Francio
Abonprezo: 100 francaj frankoj por 10 numeroj ☆ C. C. P.: PARIS 10.549-49

ĈU NECESAS RELIGIO ?

de F. Sonnier (ĉerpita el "La Racio")

Ni tuj respondas : Ne. Kaj ni aldonas, ke ĝi estas ja pli malutila, ol utila.

Nune, religio estas ilo de ekspluatado de la flanko de tiuj, kiuj vivas per ĝi ; kaj de regado de la flanko de la regantoj. Sed ĉiu scias, ke la ĉiela perfekta feliĝego kaj la inferaj penoj estas iluziaj. Cetero nek per la eraro, nek per la mensogo, ni povas subteni la homojn en la vojo de la bono. Estas eĉ en la malpieco, ke la homa estaĵo povas libere disvolviĝi kaj nature elkreski kiel honesta homo.

Tion vi elpruvu, oni diros. Mi povus tion fari. Sed ekzemplo prenita en la realeco de la vivo pli valoras, ol la plej bona rezono.

Mi tre bone konas familion konsistanta el tri personoj : la patro, la patrino kaj ilia ununura filo. La gepatroj, kiuj estas proletoj, estis edukitaj religie en la katolika religio. Sed je ilia plenaĝo (eĉ antaŭe) ili estis sufiĉe inteligentaj, honestaj kaj kuraĝaj por sin liberigi je la religia ŝarĝo al ili trudita de iliaj gepatroj kaj ilia socia medio, kaj senŝanceliĝe rompis kun ĉiu diserva praktiko.

Ilia filo ne suferis la ridindan formaladon de la bapto (nek, kompreneble, la stultegan operacion de la cirkumcido). Por lin obeigi, ili alvokis al la sento, al la simpla sago, al la racio, neniam al li mensogante. Ili ja sin gardis lin minaci pri lupofantom, pri infanmanganto, pri fantomoj, ktp...

Ĉe la lernejo, li estis sola sen religio, meze de kamaradoj ĉiuj katolikoj, ĉes-tantaj la meson kaj la kateĥismon.

Tamen, bona kamaradeco neniam ĉesis regi. La infanoj estas pli toleremaj, ol la plenaĝuloj.

Poste li iris al la liceo, kie li preparis abiturientan ekzamenon ; poste ĉe la fakultato, kie li ricevis subdoktorecon, kaj fine doktorecon.

Li faris sian soldaton servadon unue kiel oficiarlernanto ĉe soldata lernejo, poste kiel artileria rezerva oficiro (Hodiaŭ li estas staba supera rezerva oficiro).

Post konkurso li eniris administracion, kiel ŝtatoficisto, kie li rapide trapasis ĉiujn gradojn de la kariero.

Ĉe lia edziĝo, la fraŭlino kaj ŝiaj gepatroj estus volontaj religian edziniĝon. Li ilin diris : "Elektu inter mi kaj eklezio". Ili elektis la edzon, kaj havas nenian moti-von pri pento.

Li estas patro de du infanoj 16 kaj 14 jaraĝaj ; unu estas abituriento, la alia estas fariĝonta abituriento. Kompreneble ili praktikas nenian kulton.

Li nek publike laŭdas, nek kontraŭbatalas iu ajn religion. Lia ilin ĉiuj ignoras. Fakestro, li ignoras la religion de siaj subuloj. Lia metodo estas justeco, senpartieco, ĝentileco, bonanimeco, boneco.

La usonanoj provis lin aĉeti. Ili al li oferis direktorecon de iu filio de la Eksport-Import Banko. Laboro ne tro laciga, altega salajro dolare. Tio estis loga. Post pripensado li dankis kaj rifuzis, preferante servi sian landon je reduktita tarifo pli, ol alilandon multekoste.

Kaj nun, kion pravas ĉio tio ? - Tute simple ke oni povas esti tute honesta homo kaj iri sian vojon en la vivo, ne portante la senenergiigan ŝarĝon de la prapatraj supers-tiĉj. Aliedirite, ia ajn religio estas tute senutila, kaj ja plibone malutila. Tio, kion necesas elpruvi.

"A.N.S." - INFORMOJ.

E G O I S M A _ R E L I G I A _ E K S K L U Z I V E C O . (Hispanio, H.R. - "A.N.S." Marto 1956)

Ĉie en la mondo, oni konas pli-malpli la realan situacion de hispana religio, sed nenie oni povas imagi kiajn batalojn, enviojn kaj malbonojn okazigas inter la religiistoj mem. Tiu ĉi situacio fruktodonas puran egoismon, kion oni pravas jenan ekz.:

Dum lasta decembro la katolikuloj, kies religio regas oficiale en hispania teritorio, alvokis urĝe kaj maltrankvile ĉiujn siajn adeptojn per radio elsendoj kaj ĵurnaloj, informante ilin pri la konveno esti atentaj, ĉar la protestantoj iniciadis submana kampanjon, kaj iliaj rekomendoj estis tiaj: "La protestantoj profitante favorajn politikajn cirkonstancojn intencas dissemi konfuzon inter la veraj katolikuloj; malfidu de ĉiuj propagandaj folietoj kiuj vin atingus; petu konsilon pri ili al la pastro katolika de via urbo; ne transdonu ilin al aliaj personoj, tion pretendas la propagandistoj; espereble tiu ĉi propagando ne malfortigos viajn korojn plene konvinkitaj pri la SOLA KATOLIKA RELIGIO."

Ĉu ne vere stultaj rekomendoj? - Sajne tute ne. La ĉefuloj de la katolika sekto bone komprenas, ke iliaj principoj perdis efektivecon por la popolo. Ili duontimas la rezultojn kaj deziras ilin eviti. Ĉio montras tiun nekaŝeblan egoismon katolikan, kiu pro ĉia favora oficiala pozicio pretendas ekskluzivigi hispanan religion.

Kierestas do la kristana indulgenco kaj frateco tiel serioze postulataj en la biblio? Ĉio vane. Ne sufiĉas religio por moderigi la egoismon.

Noto de la redaktoro. - Alia "A.N.S." informo pri libereco en Hispanio ni preferas ne aperiĝi. Ni mem jam ĉesis skribi al bona amiko en Hispanio, pro timo, ke la polico de Franko lin arestu. Ni petas ĉiujn K-dojn, kiuj interkorespondas kun hispanio esti tre singardemaj. Temas pri libereco, eĉ pri vivo de iliaj korespondantoj. Je la nomo de niaj amikoj el Hispanio, ni dankas.

* * *

P A S T R O M A N K O ! (Svisio, E. Keiser. - "A.N.S." Marto 1956).

En la eklezimetio regas manko de "idaro". Kiel la protestanta, tiel la katolika eklezio plendas pri tio. Oni legas en la protestanta berna eklezigazeto "La Semanto" (Der Sämner) inter alia:

"La nombro de teologistudentoj ne estas granda; sed en malmultaj jaroj oni devas kalkuli grandan nombron da sin retirantaj pastroj. Kiel eventuala kaŭzo por la sin retenanta junularo kontraŭ ĉi-tiu metio oni konsideras la "financan demandon". Ĉu estas manko de idealismo? Tiel oni demandas sin." Sed ankaŭ en la protestanta eklezio praktikata "balotpolitiko" forpelas eventualajn kandidatojn. Opinioj en respekto. Sed kiel oni pensas pri la "influo de la nuna epoka spirito al la malmalmodernaj, eĉ maleblaj instruoj de la biblio?" Tiel kaj simile estas la analizitaj demandoj.

Noto de la redaktoro. - Tiujn du "A.N.S." informojn ni ĉerpis inter la multaj ricevitaj, kiel kontribuc al la prospero de tiu servo, kiu nepre vivu kaj disvastiĝu. Tia servo vere helpas al la propagando de Esperanto, de Racio; ĝi do lone sorvas la Homaron. Nepre franca K-do rilatu kun la respondeculo de "A.N.S.", kiel raportanto. Jen denove la adreson: C. Thomas IRWIN 804 Turk St. San Francisco 2 California USONO.

Mi diris: "donu senpage tion, kion vi ricevis senpage!
Sed tamen, vi vendas la bapton je la naskotago

Vi vendas al la pekinto indulgencen

Vi vendas al la geamantoj la rajton geedziĝi

Vi vendas al la mortantoj la rajton morti

Vi vendas al la mortintoj la funebran meson

Vi vendas al la familio la diservon je la mortodatreveno

Vi vendas preĝojn, mesojn; komunikojn!

Vi vendas rozariojn, krucojn, benojn!

Nenio estas sankta por vi, ĉio estas por vi komercaĵo.

(Esperantigis Sartel, laŭ Chapuis)

PRO PEKULO ONI PERDIGU ŜIPON !!

Unu el la plej sensaĝaj argumentoj, kiujn religianoj metas sub...via nazo, parolante pri la dia volo, estas ke "pro pekulo, oni perdigu ŝipon"...

Nu, oni povus rimarkigi al tiuj sinjoroj, ke kiam la homa justeco juĝas mortiganton, ĝi punas nur tiun ĉi lastan, kaj ne ankaŭ liajn parencojn, nek liajn amikojn, ktp...

Konsekvence, oni povus diri, ke la homa justeco estas pli justa ol la dia, ĉar ankaŭ la infanoj komprenas, ke oni devu puni, kondamni nur la kulpantojn !!

Sed pro la fato, ke oni ne povus imagi Bion, kiu estus...maljusta punanto, oni devus kompreni, konstati ke Dio ekzistas nur...en la menso de la diritaj religianoj !!!

Eduardo ZUMBO

---oooB000ooo---

Andreo LORULOT.-

K I A L M I E S T A S A T E I S T O !

(Antaŭparolo de Han RINER)

El la franca tradukis Andreo GE (GAY) kun la permeso de l'aŭtoro.

Enkonduko de la tradukinto al la esperantlingva eldono.

Mi ne estas verkisto, kaj ne celas prezenti al vi la verkon de Lorulo. Tion faris majstre, en sia antaŭparolo, la granda pensulo Han Riner.

Mi nur volas en tiu enkonduko atentigi la legonton pri la fakto, ke mi tradukis la 8an francan eldonon, presita en 1933. Certe, se LORULO verkos hodiaŭ libron pri la sama temo, li citos aliajn okazaĵojn. Tamen tia, kia ĝi estas, ĝia verko konservas sian tutan valoron. Ĉar la faktoj de la dudek lastaj jaroj, ĉu sciencaj, ĉu sociaj, estas nur pliaj argumentoj favore al la tezo defendita de LORULO.

Estas multaj pruvoj de tiu aserto. Mi citos nur el la deklaro al "France soir" de la 18/9/52, de Sro Francisko PERIN (PERRIN), supera komisaro pri atoma energio, la jenan eltiraĵon:

"...-Kiuj estos la praktikaj efikoj de tia eltrovo, kaj la konstruo de tiuj sinkrotonoj (nomo de nova giganta maŝino destinita produkti protonojn.-Noto de la trad.), ni demandis ?

-Estas al ni neeble tion diri nune, respondas la supera komisaro pri la atoma energio. Ĉio, tio apartenas ankoraŭ al la teoria kampo. Tamen, ~~verigo eksperimentoj~~ tuj de nun eblas komprenigi la grandan influon ke tiu eltrovo, se ĝi veriĝas eksperimente, havos sur la filozofia kampo.

ESTAS, FAKTE, LA NEADO DE LA METAFIZIKO, KIU ATRIBUAS LA KREADON DE LA MONDO AL SUPERNATURA PARTOPRENO." (substrekita de la trad.)

Fine, mi tradukis tiun verkon, esperante helpi al la disvastigo de Esperanto en la Liberpensulaj kaj Ateistaj medioj, kaj helpi samtempe al la disvastigo de Ateismo en la Esperantistaj medioj. Se mi sukcesos, mi ne estos perdinta mian tempon.

Petante pardonon por la eraroj, kiujn eble mi faris en mia traduko, restas nur al mi danki al Sro LORULO, kiu permesis al mi eldonigi sian verkon, ankaŭ la kamaradojn, kiuj bonvolis tralagi mian manuskripton kaj doni al mi konsilojn, kaj vin lasi al ĝia legado.

En Herblay, la 1an de Oktobro 1952.

Andreo GE

Se la ideo mem de Dio fariĝus palpebla, se Dio mem starus videbla sur la multegoj, la unua devo de la homo estus rifuzi la obeon, kaj lin trakti, kiel egalulon kun kiu oni kontraŭargumentas, sed ne kiel la mastron, kiun oni suferas.

Johano JORES (JAURES) .

Estas pli bone honoru al sian patro kaj patrino, ol servi al la Dioj de la Ĉielo kaj de la tero.

BUDA (BOUDDHA) .

Se mi ne kredas al Dio, estas precipe tial, ke la dikredantoj lin igis nebla.

Andreo LORULO (LORULOT) .

ANTAŭ PAROLO.

"Ĉiu scias, ke la nomo de Andreo LORULO estas samsenca kiel sincereco, klarvideco kaj kuraĝo". Tiuj paroloj de la kuraĝa, klarvida kaj potence sincera Viktoro MARGERIT (MARGUERITTE) revenas al mia spirito ĉiufoje, kiam mi legas aŭ aŭskultas al Andreo LORULO. Ili resonis, glora fanfaro, en mia penso, kiam mi ektralegis tiun "Kial mi estas Ateisto", pri kiu mia kara LORULO faris al mi la honoron peti, ke mi verku kelkajn liniojn antaŭparole.

Pli kaj pli antaŭenlegante la novan libron de la nefatigebla propagandisto, la belega laŭdo al mi aspektis baldaŭ nesufiĉa. Mi konstatis pli kaj pli bone -ke mi jam konis- kelkajn meritojn de LORULO, nekalkulante tiujn, kiujn "ĉiu scias".

Al mi li tro modeste skribis, ke lia libro "neniel pretendas revolucii la malnovan problemon". Li aldonis: "Mi ankaŭ scias, ke miaj opinioj ne tute similas la viajn".

Kaj mi eklegis, intencante amike kontraŭmeti la opiniojn de la antaŭparolanto, al tiu de la aŭtoro. Tiun projekton mi rapide forlasis.

Ĝi havis sian belecon. Plezure mi estus montrinta du individuistojn, ekzercante kun la samaj konscio kaj ĝojo, ĉiu laŭ sia temperamento, sian pensan liberecon; du malamikojn de la dogmo, unu pli diskutema, la alia pli revema, ĉiu ĝuante sian naturan ritmon, kaj samtempe, kelkfoje preskaŭ identa, la najbaran ritmon; du konceptadojn, kiuj miras nek kiam ili proksimiĝas ĝis ŝajna sameco, nek kiam, sen malamikeco, ili malproksimiĝas per movado kaj rideto tiom iomete malsatema, ke el inter la bonrezultatoj de tiu malproksimeco, mi antaŭ ĉio kalkulas la volupton, pli bone tute amplekse vidi la harmonion de la kamarado.

Estos necese, por dismontri tiun belafon, atendi pli favoran okazon.

La malnova problemo tiom estis agitinta ĉiusence, kaj laŭ tiom da saĝaj aŭ malsaĝaj metodoj, ke ne plu eblas fakte ĝin "revolucii". Tamen, la maniero laŭ kiu LORULO ĝin prezentas kaj studas, havas sian multvaloran novecon. Tiu renovigo estas ŝuldata, mi tion atendis, al klara ordo, kaj al logikeco sekura ĝis gajeco. Ĝi estas ŝuldata ankaŭ al bela ekvilibrita pleneco. Malgraŭ la malsimileco de niaj temperamentoj kaj de niaj ritmoj ĉio, kion mi estus povinta diri pri la problemoj, LORULO tion diris. Kaj li min riĉigis per pasiigaj ĝeneralizaĵoj, kiujn mi ne estus trovinta.

Mi konjektis, ke li kontentigus, plenplenumus eble trans miaj deziroj tutan mian logikan avidecon. Sed ĉu li ne lasos sen nutraĵo, kaj eĉ ĉu li ne sukcesos vandi miajn poetajn postulojn? Mia espero, mi tion vidas, eraris preskaŭ tiom, kiom mia timo. Ne estas nur je la nomo de lia racio, estas ankaŭ per lia tuta koro levigata, per lia tuta konscio indignata, per ĉiuj liaj povoj noble homaj, ke LORULO kondamnas la fikcion Dion. Kiel liaj koro kaj konscio, ĉiuj sentema koro kaj vere vigla konscio postulas -tuj kiam la ribelo ~~maximalisma~~ kaj la infanejo de la blasfemo estas forlasitaj- la kaŝtan, la ridetantan ateismon.

Logike, mi ne ĝuste scias. Logike, mi estas eble malpli ateisto, ol pozitivistoj kaj agnostikistoj. La ĝeneralaj konsideraĵoj, kiujn LORULO faras pri la mikso de ordo kaj de malordo, kiuj konsistigas nian malfeliĉan fuŝitan kosmon, aŭ pri la eterneco de la mondo kaj de la vivo, min ĉarmas, se ili ne havas ian memfidan akcenton iom ja dediskutebla. Ĉiu metafiziko bezonas je la komenco particecon aŭ, por paroli pli ĝentile, postulaton. Tiu, kiu prezentas sian elekton, kiel aksiomon, min iom maltrankviligas. LORULO montras antaŭ la kontraŭnomecoj sentimecon, kiu al mi mankas. Li maltime solvas kaj fermas majstre tiun problemon, kiun mi lasas malfermata, kaj kiun mi kredas nesolvebla alie, ol en la revo. Liaj asertoj estas, tamen, multe pli verŝajnaj, ol tiuj de la kredo.

Kaj li ekdubis pri la boneco de Dio. - "Estante ĉiopova, li diris, iu Dio ne volus ami la doloron; li estus senlime feliĉa kaj devus fakte nescii la doloron; nesciante la doloron, li estus sensenta; kaj estante sensenta li estus egoisma, senkompata, kaj lia senkompateco lin farigus malbona". Kaj li konkludis: "Iu ĉiopova Dio ne povus esti bona. Do Dio estas malbona; se li estas malbona, li estas malica..." kaj li ekdubis pri la ekzisto de Dio.

Kaj ekdubinte, li ekrezonis: "Kiel imagi iun ĉiopovan Dion: ĉar la ideo pri ĉiopoveco kontraŭstaras kun la "neeblo". SE LA "NEEBLO" ekzistas, LA "ĈIOPOVECO" NE POVUS EKZISTI. Kaj tamen la "neeblo" ekzistas, do la ĉiopoveco ne ekzistas". Kaj la pastro suriris la altaron, por preni la sanktan sakramenton kaj beni la piulojn. Kaj liaj manoj tremis prenante la hostimontilon. Kaj dum li sin turnis, la argenta kaj ora hostimontilo forglitis el liaj manoj kaj falis antaŭ la ŝtupoj de la altaro, kie ĝi rompiĝis.

Kaj pro tio li subite konsterniĝis. Kaj kolektinte la pecojn, li ilin enfermis en la sankta ŝranko. Kaj li forkuris el la preĝejo, ne komprenante kial Dio, kiu sin tenas en la senenhavenco kaj, kiu estas tute en la eŭkaristio, povis fali el liaj manoj. Tiom da mirakloj okazis iam. Kial Dio mankis nun de majesteco antaŭ la piuloj, kaj ne montris, ke li estas vere en la konsekrita hostio.

Kaj li sin demandis: - "Kiel Dio, se li estus tute en la eŭkaristio, povus esti samtempe tute en ĉiu, kaj en ĉiuj ĝiaj partoj, kaj troviĝi samtempe ĉie. Se li estus ĉie, li troviĝus ankaŭ en la legomoj kaj en la viando, kiujn ni manĝas. Kiam ni manĝas porkon, ĉu Dio troviĝas en la porko? Kiam ni nin ebrigas, ĉu Dio troviĝas en la alkoholo? Kiam ni nin venenas, ĉu Dio troviĝas en la veneno? Ĉu li troviĝas en la tranĉilo de la fimortiganto, kiu mortigas?... kaj en la ventro de tiu, kiu seksperfortas la virgulinon, donas la biron kaj forlasas sian kreiton?... Kaj li pripensis pri la bastardo, pri la maljusteco de la homoj kaj pri la maljusteco de Dio.

Kaj li sin demandis, ĉu la Dio, kiu kreas la bastardojn, la sifilisulojn, la idiotulojn, la malfeliĉulojn kaj la monstrojn, estas justa? Kaj li ekvidis en Dio monstran maleblaĵon. Kaj li sin demandis tiaokaze, kiu kreis la teron. Kaj li memoris, ke la religio instruas, ke Dio kreis la universon el nenio. Kaj li pensis: "Kiel krei el nenio?... FARI ION EL NENIO?... kaj esti en la "nenio" de "eterneco"! Ĉar se Dio kreis la materion el nenio, iam li ekzistis sola en la nenio, se ne, ne estus estinta kreado. Kaj li imagis la senliman nenion, en la daŭro de la senlima tempo, kiam Dio estus antaŭekzistanta je senokupa stato sen komenco. Kaj li diris: "Dio estas malebleco; Dio, tio estas la lasta idolo, kiu odiaŭ devas cedi la lokon al la naturaj, elementaj kaj pensokapablaj fortoj, kiuj direktas la destinojn de la mondo kaj de la universo. Ni provu tiri la Veron".

Eduardo DAANSON. "Libro de la Homaro". Paĝoj 39 ĝis 41.
(Esperantigis gajulo).

===== ALVOKO al ĈIUJ. - Ni bezonas ĝis nun 200 ekz^{ojn}, sed ni eldonis nian bultenon pligrandkvante. Ankaŭ nia presita "propagandilo okpaĝa ni eldonis 1.000 ekzemplere. Ni ankoraŭ disponas proksimume je 400 "propagandilojn", 10 bultenojn n° 1^a kaj 60 bultenojn n° 2^a.

Ni estos dankemaj al la K-doĵ, kiuj mendas kelkajn por sendi al abonatoj, aŭ kiuj sendas monon kaj adresojn. Ni tiaokaze zorgos pri la sendado. Sendube per tiu rimedo ni gajnos kelkajn novajn abonontojn.

La Redakcio.

